

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a laptulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ.
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitászó 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomda-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Az új pénz.

Zombor, 1899. december 4.

Köztudomású, hogy 1900. évi január 1-vel a koronaérték, mint egyedüli és kizárólagos törvényes érték lép az eddigi osztrák érték helyébe. A pénzügyminiszter részletes utasítást bocsájtott ki a koronaértékben való közzéteendő számítás és könyvelés tárgyában.

Hivatalos rövidítések k. = korona; f. = fillér; k. é. = koronaérték.

A koronaérték érmei a koronaértékben teljesítendő minden fizetésnél oly mennyiség erejéig fogadandók el, a mely mennyiségig azokat az állami pénztárak a törvény értelmében fizetésképp elfogadni tartoznak. Épp úgy felhasználandók ezek az érmei a koronaértékben teljesítendő kifizetésekénél is, és pedig oly mennyiségben, a mely mennyiség erejéig a magánforgalomban a törvény erejéig elfogadandók.

Az osztrák értékű ezüst egyforintosok addig, a míg azokat a törvényhozás forgalmon kívül nem helyezi, a koronaértékben teljesítendő minden fizetésnél a koronaérték érmei helyett, az ezüst egyforintost két koronával egyenlőnek véve, korlátlan mennyiségben kifizetés teljesíthető. Ugyanez áll az ausztriai veretű érmekre is.

Az 5 forintos és 50 forintos államjegyek a koronaérték érmei helyett, a törvényzserűen fenálló általános kötelezettségeknek megfelelően fizetésképp elfogadandók. Hasonlóképpen korlátlan mennyiségben fogadandók el és fizetésre felhasználandók az osztrák-magyar bank bankjegyei, akár ausztriai, akár koronaértékűre szólnak. Ellenben a koronaértékben teljesítendő fizetésekénél a m. kir. pénztárak és hivatalok a koronaérték érmei helyett, a kereskedelmi érmekül vert aranyakat, az 1869. évi XII. t. c. alapján vert nyolc és négy forintos arany-érmeiket és a kereskedelmi érmekül vert levantei tallérokat fizetésképp sem el nem fogadják, sem nem adhatják. Ha a m. kir. állam-pénztáraknál és hivataloknál forgalomból kitiltott érmek és fizetési eszközök fordulnak elő, ez az illetékes kir. járásbírósnak bejelentendő. A felek által beszolgáltatott ily érmek, vagy fizetési eszközök bűnjel gyanánt visszatartandók és megfelelően kezelendők. Az arany értékérmek, vagyis a husz-koronások és tíz-koronások, minden fizetésnél, mely koronaértékben, még pedig akár ércpénzben, akár papírpénzben teljesítendő, névérté-

klükben elfogadandók. Az állami és egyéb közpénztárak minden ily magyar, vagy ausztriai veretű érmet, a mely nem másképpen, mint a rendes forgalom útján fogyott meg súlyában, elfogadni tartoznak.

A fizetéséknél való elfogadás tekintetében tehát nem képez különbséget az a körülmény, hogy az érme a teljes törvényes súlyal, vagy már csak a törvényes forgalmi súlyal bír, avagy még a törvényes forgalmi súlynál is csekélyebb, ha az érme külalakjából arra lehet következtetni, hogy a súlycsökkenés csak a hosszabb forgalom és az e közben beállott természetszerű kopás folytán állott be. E tekintetben támpontul szolgálhat az évszám. Ha a fizetéséknél oly magyar, vagy ausztriai veretű arany értékérmek kerülnek a pénztárak elé, melyek elfogadása a fizetésnél ki van zárva azért, mivel súlyuk más módon, mint a rendes forgalom folytán fogyott meg, azok elfogadása megtagadandó ugyan s a fél más, elfogadható érme adására hivatandó fel, a visszautasított érme azonban a félnek nem adandók vissza, hanem elismervény mellett bevonandók. Ezeket azután Körmöczbányára küldik. Ha a pénzverő hivatal azt véleményezi, hogy az érme bevonandó, annak értékét a nyers aransúly alapján visszatérítik arany-érték érmekben. A közpénztárak csak olyan arany-érték érmeket adhatnak ki, a melyek a törvényes forgalmi súlyal még bírnak. Oly fizetési kötelezettségek — ideértve a határvámfizetéseket is — a melyek tényleg magyar, vagy ausztriai aranyforintokban teljesítendő, a fizetésre kötelezett fél választása szerint, a koronaérték magyar, vagy ausztriai veretű arany-értékérmekben is teljesítendő. Ily esetben 42 magyar, vagy ausztriai aranyforint 100 koronával arany-értékérmekben számítható. A pénztárak (határvámhivatalok) kötelesek tehát oly fizetéséknél, a melyek a felek, vagy más közpénztárak által tényleg aranyforintokban teljesítendő, arany-értékérmeket és pedig husz-koronást 8 forint 40 krajcárral; tíz-koronást 4 forint 20 krajcárral aranyban számítva elfogadni. A magyar és ausztriai veretű ötkoronás érme minden, koronaértékben teljesítendő fizetésnél névértékükben fogadandók el. Az állami pénztárak azokat korlátlan mennyiségben tartoznak elfogadni. Magánfelek kezébe a koronaértékben teljesítendő fizetések névértékkel számított ötkoronás érmekkel történhetnek; a fél azonban nincs kötelezve ötkoronásokat 250 korona összegben tul-

fizetésképp elfogadni. Hasonlóképpen van a fizetés az egy koronásokkal is; a fél azonban nem köteles 50 koronánál magasabb összeget egy koronásokban fizetésképp elfogadni. A magyar, vagy ausztriai veretű nikél-érmei, azaz husz- és tíz-filléresek minden fizetésnél, a mely koronaértékben teljesítendő, névértékben elfogadandók. Az állami pénztárak egy és ugyanazon féltől tíz koronánál nagyobb összeget ily érmekben nem tartoznak elfogadni. Hasonlóképpen nem köteles a fél tíz koronánál többet nikél-érmeiben fizetésképp elfogadni. A bronz-érmei, a két- és egy-filléresek szintén névértékben fogadandók el; az állami pénztárak és hivatalok egy és ugyanazon féltől tíz koronánál nagyobb összeget ily érmekben nem tartoznak elfogadni. A fél azonban nem köteles egy koronánál nagyobb összeget bronz-érmeiben elfogadni.

M. N—t.

Szabadka a nagy idők emlékének.

1849. március 5-én történt, hogy Gál alezredes a Szabadkát nyugtalanító szerb fölkélokot délelőtt 10 órakor Bajmok és Pacsér közt megtámadta, de az ellenség gyilkos agyútáza csakhamar visszanyomta.

A szerbek akkor gyalogságukat és ágyúkat a völgynyíláson át merészen előre mozdították, de Gál rohamot intézett az ágyúk ellen és a szerbek a patakon át visszazaladni kényszerültek. Ez alkalommal Földvály és Beke őrnagyok hősiességgel harcoltak. Ezzel végképp megmenekült Szabadka városa a szerb fölkélokól. E győzelem emlékére Szabadkán és a győzelem színhelyén: a kaponyai mezőn emlékoszlopot emeltek, a melyet vasárnap, december hó 3-án délelőtt avattak fel nagy tinnepséggel.

Az emlékoszlop modern stílusban tartott széles alapzaton álló gúla. Az oszlop magassága a tíz méter meghaladja. Az oszlopon bronz alapzaton csarkosozott ágyugolyón a magyar hitrege győztes „Turul” madara áll, kiterjesztett szárnyakkal, csőrében honvéd kardot tartva. A bronzöntvény magassága 1-0 méter, a kiterjesztett szárnyak 1-7 méter szélesek. Az emlékoszlop a „Nemzeti kaszinó” előtti téren áll és a következő feliratok vannak rajta.

(Északi oldalán.)

Kaponyán, 1849. március 5-én
A szabadságot vívott győzelmes ütközet
Hős vitézeinek, Szabadka megmentőinek
A győzelem félszázados emlékezetére
Szabadka sz. kir. város Törvényhatósága
és közönsége.
1899.

A „BÁCSKA” tárcája.

A KULISSZÁK MÖGÖTT.

A délutáni próbák előtt a színész-gárda egypár tagja a női öltözőbe gyűlt egybe. Dulics Mariska, a kedves naiva, egy sarokban gubbaszkodik, kezében tartva szerepét. Bele-bele néz, majd mérges pillantásokat lövel az öltöző plafondjára (a menynek nézve azt) és csendesen méltatlankodik az elhunyt szerzőre, mert oly hálátlan szerepet irt neki. A bájos drámai szende dühösen vág vissza az egyik rajta mulató bajszatlan thália papnak, midőn az holmi meghalási jelenetét iparkodik utánozni:

— Talán a maga halála jobban elérékenyitné a közönséget?

Gyárfás a felesége mellé telepszik és holmi házi ügyekről akar referátát hallani, midőn hirtelen feltáruul az ajtó és belép rajta Székely Renée, impozánsan, mintha Gertrudis szerepét játszaná.

— Mondják, ki tudna nekem egy lakást, a mostani borzasztó nedves.

Valamelyik jó hangu atyafi suttyomban oda szól Dulics Mariskának.

— Tán már megunt a tiszteteket, kik egy folyosón laknak velem?

Majd hangosan oda szól a tragikának:

— Tisztetekkel vagy nélkül?

— Ugyan ne mókázzék!

— Egy nagyszerű lakást ajánlanék, ha elfogadja.

— Nos halljuk!

— Az én lakásom ugyanis nagy, elférnék ketten.

Székely Renée egy lenéző pillantást vet rá, végignézi a mosolygó Murányi Juliskán, aztán nem szól egy szót sem.

Az ügyelő csemetét, kezdődik a próba. Ide-oda kapkodnak, ki a zsebkendőjét, ki a keztyűjét, ki a szerepét nem találja. Lótás-futás jelzi a sietséget, künn Palágyi rendező hangja hallatszik.

— A piros szobát leereszteni.

Az általános zavarban Ernye rohan be, nevéstől kikelt arccal, kezét felemeli, mintegy jelezve, hogy beszélne akar. Székely Renée gyorsan hozzá fordul:

— Nem tudna nekem egy jó lakást?

Ernye nem felel, hanem beszédhez készülődik. Oda fordul a szép Juliskához, nagyfontosan elmondja, hogy mit hallott ő egy kardalonsótól.

— Ugyan mit? kíváncsiskodik a drámai szende.

— Hát azt, hogy ön mielőtt lefekszik, minden este

Mindnyájan kíváncsian néznek a beszélőre, de az elhuzza egy kissé a dolgot.

— Nos? kérdi Székely Renée.

— Hát, hogy Murányi kisasszony minden este mielőtt lefekszik — levetkőzik.

Általános hahota következik most, majd gyorsan futnak a „Teketés békát” próbálni.

— Ki kezdi a darabot? hallik minden zugból. Nem felel senki.

— Hát nem kezdi senki? kérdi Beczkói. Nem jó felelet.

— Hát akkor majd elkezdem én, mondja teljes nyugodtsággal és oda áll a sugólyuk elé, melyben a sugónó, az előadások láthatatlan hőse kimondhatatlan buzgalommal — ásitózik.

— Kezdetjük kiált a rendező; és megkezdik. Murányi Juliska, ki a „negyedik balon” valami „Zách Klára” című Kisfaludy tragédiát emészt, hirtelen felugrik.

— Jaj a végszóm! azzal rohan egyenesen a sugólyuk elé és darál valamit. Hogy mit, azt nem lehet kivenni, olyan gyorsan mondja. Ezzel azt akarja mutatni, hogy „tudja a szerepét”. A „Zách Klárát” szenvedélyesen szorongatja kezecskéjében. Egy a kulisszák mögött ügyelő szöke atyafinak dobja oda, ki (de el ne mondják senkinek) titkos imádója a szintén szöke drámai szendének. Megfogja a keménykötésű „Zách Klárát” és midőn senki se néz oda, forró esőket lehel rá, mely — azt hiszi — át fog ragadni a keménykötésű „Zách Klára” bájos tulajdonosára is.

— Itt a karmester! hangzik az ajtót elrejtő függönyök felől.

— Operett-személyzet, az énekpróbára. Lónyai Piroška valamit sug Gyárfás fülebe, aztán ucu elrohan a zeneterembe.

A baloldalon a kellékes, a fűtő, meg a ruhatárnok valamin igen jókat nevetnek. Egy negyedik személy is áll közöttük, de az nem nevet, hanem lenéző, megvető pillantásokkal méri végig a nevetőket. Ez a negyedik személy a — szabó.

— Mit nevetnek? kérdi az egyik kardalnok.

— A szabó ur verset irt, mondja a kellékes, oszt azt nevetjük.

— Hát oszt mi van abban? kérdi a kardalnok.

— Hát nagyon rossz, mondja az ismét.

— Dehogyan rossz, szól a szabó, hisz minden két sor rimel.

— De az nem elég ám! mondja a ruhatárnok, ki egy kissé „móvelt”, de nagyon is annak tartja magát.

Valódi ezüst és berndorf évszázadok, china és valódi ezüst dísz tárgyak; ékszer-
rek és órák nagy választékban győri áron
kaphatók:
10—3

Keszler Dezső

órás és ékszerész
Zombor, Kossuth (fő) utca.

— Képes árjegyzékek kívánatra ingyen. —

(Déli oldalán.)

A győzelmes ütközésben résztvevők:
Gaál László
alezredes vezénylete alatt:
Az 5. honvéd-zászlóalj,
A Ferencz Károly-ezred két százada,
A budai granátos szakasz,
Bácskai „fekete sikkások” Pál Antal alatt,
Zombori nemzetőrök Putnik Béla alatt,
Szabadkai nemzetőrök,
Vidéki segélycsapatok Czintula Antal alatt,
Tűzország Paganini József alatt,
A 3. honvédszázad egy százada,
Nemzetőri lovasság.

(Nyugoti oldalán.)

Mint ők a hősök!
A honért élni, halni tanuljatok!

(Keleti oldalán.)

„Tettök sugára átragyog
Időn, enyészeten.”

*

A esata színhelyén a kárpályai csárdánál felállított kisebb emlékkő 2-70 méter magas obelisz, ruszkicai fehér márványból van s Kováts Lőrinc kőfaragó készítette.

A rendező bizottság meghívására városunk közönsége nevében Széchenyi József városunk országgyűlési képviselője, a ki a kárpályai ütközésben maga is részt vett és Latinovits Szaniszló városi tanácsos jelen. Az ünnepély lefolyásáról lapunk legközelebbi számában részletes tudósítást közlünk.

Alapítvány.

A római katolikus egyház a jövő évben ünnepeli meg fennállásának kilencszázados évfordulóját. Világi és egyházi körökben országsszerte ez alkalmából mozgalom indult meg egy róm. kath. tudományos egyetem alapítására.

Napról-napra veszünk hirt e magasztos célra tett alapítványokról, a mi fényes tanúbizonysága a hazai katolikus hívők lelkes áldozatkészségének, a melynek egyik szép és elismerésre méltó megnyilatkozása a következő alapító-levél, a melyet az ügy érdekében egész terjedelmében emitt közlünk:

Főtisztelendő Főegyházmegyei Hatóság!

Amidőn az egész világ a XIX. század bezárulása alkalmából az Ur Jézus előtt hódolatát akarja kifejezni, amidőn a magyar egyház, fennállásának kilencszázados évfordulóját akarja megünnepelni, legyen szabad nekem is ehhez valami csekélységgel hozzájárulni. A magyar nemzet, melynek fennállása a kereszt győzelmének eredménye és csakis a keresztbe való hűségünk biztosítja annak jövőjét, feltétlenül szükségének tartom, hogy oly intézményeink legyenek, melyek az igaz keresztény katolikus szellemben nevelnek. Mert a nevelés alakítja át a társadalmat, mely már eltér az igaz hit elveitől. Senki sem tapasztalja a társadalom hitközönyösségét annyira, mint éppen középiskolai vallástani tanítással foglalkozók. A keserű tapasztalatokról itt szólni nem akarok, de azt mondok, minden ezen sajnálatra méltó dolgoknak részben az az oka, hogy ifjúságunk, kilépve a középiskolából, többé vallásos nevelésben nem részesülnek, aminek sajnós következménye, hogy családot alapítva, melyben a vallásosság csak külső formalitás és nem meggyőződés.

Hiányzik a vallásos meggyőződés a művelt

társadalomban, a társadalmat pedig átalakítani nem a középiskola, hanem a katolikus egyetem van hivatva. Mert az egyeteméből jönnek ki a társadalom vezetői, ezeket kell katolikus szellemben nevelni, akkor Magyarország ismét az lesz, mi volt „Regnum Marianum.”

Lelkem öröme határtalan, hogy a felállítandó kath. egyetem felállítását napirendre hozták s nem egy buzgó pap már anyagi áldozatokkal is annak felállításához járult. Magam is csekély tehetségemhez képest ennek felállításához anyagi erőmhöz mérten hozzá akarok járulni; igaz, hogy ez csak egy porszem, de többet nem adhatok, de tiszta szívből adom.

Ezennel ünnepélyesen és hivatalosan kijelentem és kötelezem magamat:

1. Az 1900. év január 1-től kezdve minden hónap elsején a Főt. Hatóságnak egy forintot küldeni, hogy az gyümölcsötetés végett valamely pénzintézetben a Főhatóság belátása szerint elhelyeztessék.

2. Ezen kötelezettségem fennáll addig, még a Mindenható magához nem szólít, tehát ezen kötelezettség nyugdíjaztatásom esetére is fennáll.

3. Ha még halálom előtt állítatnék fel a katolikus egyetem, a kötelezettség akkor is fennáll.

4. Halálemet beállítással hagyatékomból nyilvánvonandó, mennyi arra az évre esik, ha nem volna azon év végéig minden hónapra eső egy forint kifizetve.

5. Ezennel felhatalmazom a Főhatóságot, hogy azon esetre, ha valamely év végéig a befizetendő összeget nem küldeném fel, hogy behajtás útján szedje be, mely alkalommal azon évre eső kamatok is behajtandók lesznek.

6. Hogy mikor fog ezen magasztos eszme megvalósulni, a jövőbe látó Isten kezeibe van le-téve, de ha ötven év multával nem állítatnék fel, akkor az egész összegnek kamatai a zombori állami főgymn. róm. kath. tanulóinak segélyezésére fordítandó.

Amidőn ezen csekély áldozattal a kath. egyetem felállításához hozzájárulok, mély alázattal kérem Főhatóságot, hogy azt elfogadni kegyeskedjék, igaz, hogy kevés, de hangyaszigorral sokat össze lehet hozni és az óriási épületek is egyes téglákból állanak.

Fogadja el Főhatóságom ezen csekély áldozatomat, hogy ezzel is fejezzem ki hódolatomat az Ur Jézus előtt, hogy ezzel is kifejezzem, mily lelkemen viselem édes magyar hazám ifjúságának lelki üdvösségét és magyar hazám boldogságát, melynek alapja egyedül csak a tiszta erkölcs lehet.

Istennek áldását és Főhatóságom magas beleegyezését, illetve elfogadását kérve, vagyok Zombor, 1899. október 29.

Buday Gerő.

Az alapító levelet a főegyházmegyei hatóság elfogadta és a következő leiratot intézte az alapítóhoz:

Tisztelendő

Buday Gerő főgymn. hittanár urnak

Zombor.

Elismerés illeti t. Uraságod dicséretes szándékát, melylyel egy felállítandó kath. egyetem költségeihez tegnap kélt s tudomásul vett előterjesztésében hozzájárulását bejelentette.

A felkötendő összegek a főképtalan al-
apítványi hivatal kezelésére fognak bizatni.
Kalocsa, 1899. november 29.

Majorosy János,
érseki helynök.

Színészet.

Gésák. Sidney világhírű operettje telt ház előtt került előadásra. Mimosza szerepében Gy. Lónyai Piroška aratott szép sikert. Temperamentumos, tüzös játékáért, könnyed táncáért elfelejtettük, hogy néha nem volt egy véleményen Ligeti karnagygyal és a zenekarral. Egyébként kedves, talentumos primadonna-jelölt, a ki előkelő színpadokon is meg fogja állani helyét, ha zenei intelligenciája gyarapodik s tehetségéhez illő szerepkörben mozog. Pálffy Nina Molly partitit az ő perfect koloratúrájával énekelte. Murányi Juliska énekesnői babérokat óhajta aratni, Juliette szerepében be is mutatta operett-primadonnai tehetségeit. Sajnálattal jelezhetjük azonban, hogy ezen tehetségek közül egyetlen egyet sem tudunk még a legpompásabb színházi telesházzal sem felfedezni. Az is igen jeles és épületes látványosság volt, midőn Palágyi Lajos, a drámai személyzet ez az erősege, jobb ügyre méltó buzgósággal lejtett valami cifra táncot. Deák Péter Vuncsijában gazdag komikum volt. Bár már külföldi kínai táncost is láttunk mint ő, talpraesett kupléval élénk derűtséget keltett. A karok gyengélkedtek. Az operett kiállítását tetszetős volt és a rendezés sem igen hagyott fenn követelni valót.

Gyimesi vadvirág. Zónaelőadásul került pén-
teken színtre Gécy István koszorú népszínműve. A színház megtelt s az előadás a legjobbak közül való volt. Gy. Lónyai Piroška, Gyárfás Ödön, Murányi Juliska közvetlen és drámai alakításukért sok tapsot arattak.

Szulamith. Szombaton zsufolt ház előtt adatott ez a bájos zenéjű, költőien szép keleti opera. Pálffy Nina a címszerepben aratott óriási tetszést, Gy. Lónyai Piroška mint Abigail jeleskedett. A játéka könnyedebb, természetesebb és közvetlenebb volt mint az első előadások alatt.

Ember tragédiája. Ifjúsági előadás volt vasárnap délután. Színtre került Madách remekműve, az Ember tragédiája. A színház zsufolásig megtelt s az előadás — kvalifikálatlan volt. A színészek elkomédiázták mondójukat s valóságos travesztáltak Madách halhatatlan művét. Hogy miért nevezik aztán az ily előadást ifjúsági előadásnak, nem tudjuk, talán Deák igazgató ur meg tudná mondani?

Nani. Erdekes reprise volt a vasárnap esti. A régi jó népszínművek egyik legjobbjai, a Nani került színtre, a címszerepben Pálffy Ninával. Az előadás szinte kifogástalan volt. Pálffy sok közvetlenséggel, szívvel é temperamentummal játszotta a szerelmes sváb leányt. Deák Krenzerja kabinet-alakítás volt, nemkülönben a Bezkői Szeplije. Gyárfás Józsi szerepében hővel játszott és kellemesen énekel. Palágyi Bugaczi tetszett. Az előadást telt ház nézte végig.

Tegnap este a Gésák-nak tapsolt a ház.

(G. J.)

Az ifjúsági előadások. Vettük a következő nyilatkozatot:

Deák Péter színházigazgató igen dicséretre méltó dolgot akart végbevitni akkor, midőn az ifjúsági előadásokat a jelen színházi évad alatt megkezdte. Szép és nemes cél! Hogy ezen ifjúsági előadások mily nemesítőleg hathatnak, azt kétségbe vonni nem lehet. Az előadások össze vannak kötve tanári bevezetéssel és az ifjúság tanári felügyelet alatt van jelen. De az a kérdés, hogy miképp folynak le ezen előadások? mert a mily nevelő hatással lehet az ifjúságra, ha ezen előadások kifogástalanok, éppen olyan káros hatással vannak, ha a színészek ezen előadásokat vásári komédiának tekintik. Mi volt a vasárnapi előadás? Botrány és vétek az ifjúság idealizmusa ellen! mert a mit a színpadon láttunk, azt leírni nem lehet. Madách gyönyörű művét eltorzították, szerepeiket nem tudták és így csináltak belőle maguknak egy mulatságos délutánt, mert az egész

A szabó egy ideig vitatkozik még a ruhátárnokkal, majd a fődíszmester békét proponál, miután a poétikus lelkű színházi szabó magával és versével megelégedve, eltűnik a kijárat függönyei mögött.

A sugólyuk felől élénk nevetés hangzik fel. A sugónó kacag. A ritka esemény fölött a próbáló szereplők bámulattal eltelten néznek a sötét nézőtérbe. A „Teknős béka” valamely frivol jeleneténél a sugónó — megelégedkezve lélekemelő poétikus hivatásáról — elkacagta magát...

A „Bohém Világ”-ot próbálták. A szereplők mind idejekorán megérkeztek, kivéve Gyárfást, ki Marcel szerepét játszotta. Epen jelenése következett és a sugó persze elsugta Marcel mondókáját, de visszhangra nem lelve, ijedten nézett ki homályos felkéséből. Az ügyelő (Losonczy) barsány hangja hangzik:

— Marcel, Marcel, Gyárfás, „hol késel az éji homályban?” De Marcel nem jelentkezik. Egy hang, mély baszus — szólal meg:

Gyárfásnak nincs szüksége a próbákra, mert már tíz év előtt tudta a szerepét, — még mielőtt a darabot ismerték volt.

Mindenki mosolyog, kivéve Palágyit, ki hangosan kacag, tudja hogy a „Bohém Világ”-ot már egynehány tíz évvel ezelőtt írta Murget.

„Itt a levélhordó!” hangzik minden zugból. „Ki az, mi az, vagy ugy!”

— Murányi Juliska!
— Mi az? Itt vagyok! kiált az „isteni diva.”
— Ajánlott levele van kérem Murányi Juliska gyorsan aláírja, még gyorsabban feltépi a levelet és átfutja. Szintugy falja a sorokat. Valaki elkezd vele inceselkedni:
— Szerelmes levelet kapott a drámai szende, nemde?
— Igenis, hogy nem.
— Fogadjunk!
— Nem talál ebben senki egy szót is a szerelemről.
— De azért mégis szerelmes levél. Hát mért szorongatja ugy a kebléhez?

— Hát majd nem szorongatom. Azzal odateszi az öltöző asztalára.

— Mimi, mimi! hangzik kívülről az ügyelő hangja.
— Jaj, a végszavam! kiáltja Murányi Juliska és rohan eszeveszetten kifelé, a levelet az asztalon feledve. Felnyitják a levelet; a megszólítás ez: „Aranyos Tubicám!”
Murányi Juliska nem kap szerelmes levelet. Helesz.

A „Sulamith” próbák egyikén Pálffy Nina meghatva a „perc nagyszerűségétől.” őrgöngye kiáltja fél örületben:
— Jön a vadmaeska, jön a vadmaeska!
E pillanatban lép be Vadász.
— Kikérem magamnak én legfeljebb Vadász vagyok.

Megsugok valamit: Székely Renée nem csak tragika, hanem énekesnő is. Oly szép hangja van, hogy megbámulták még a kardalnokok is. A minap épen az öltözőből hallott az énekhang, mire többen berontottak az — öltözőbe.
— Nem szabad, nem szabad! kiáltja Székely Renée De már késő volt...

Dulics Mariska a „Bohém Világ” próbáján felette jökevdű volt. Faggatják, hogy mért. De nem akarta megmondani.

— Tán azért, mert megjött valamely ideálja?
— Nem, ha, ha, ha!
— Szerelmes levelet kapott ön is?
— Nem, nem, ezerszer nem!
— Azért, mert lefotografírozta magát?
— Nem. Hiába nem találják ki, mondá és nevetett szíve mélyéből.
— Hát mért oly jökevdű? mondja már meg! zugott a tömeg.
— Hát azért, mert bort ittam, felelt a naiva, aztán felkapja a keztyűjét, kifut az utcára s hip-hop a kis Mihályi már az oldalán terem...

Nemrég történt, hogy a kulisszák mögé valami törvényszéki szolga került. Egy fizetést letiltó végzést hozott, a melyben ki volt írva, hogy Ernyei fizetése le-

foglaltatik, oly hitelezők javára, kiknek szükségük van a pénzükre. A törvényszéki szolga megáll az öltöző ajtó előtt és vár. Ernyei kilép.

— Ernyei urat keresem, mond a szolga.
— Mit hozott? kérdi Ernyei.
— Egy letiltó végzést a törvényszéktől.
— Hja, kedves uram — mond a furfangos komikus — Ernyei szegény meghalt. A napokban temették. Legjobb barátom volt szegény. Maga nem hallotta, hogy meghalt?

— De igen hallottam valamit, mond a szolga és hivatalos nyugalommal írja az aktára: „Meghalt.”
Hivatalos ebédet, hivatalos órát, hivatalos hangot, hivatalos beszédet hallottam már, de hivatalos sirást csak a napokban először.

„A Cornevillei Harangokat” játszották. Deák Péter az igazgató gyönyörűen játszott mindvégig, de a végső jelenetben, az elesési jelenést oly komikusan csinálta, hogy a hátul bekukucskáló színészek és dívak visszafojtott kacajától rengett a kulisszák számtalan fala. Deák Péter fekszik és rázza a fejét, (már ugy lassan), szeméivel meg elégedetlen hunyorint a sugó-lyuk felé. Mi történik ott? A sugónó zsebkendőjével hosszan törülgeti szeméit. Az igazgató magával megelégedetlen kel fel a függöny legördülte után és másnap felemeli a sugónó — fizetését...

Két színész beszélget:
— Mért nem válsz el a feleségedtől? Nem kérlek már egy éve? Hisz tudod, mily örüln szeretem őt. Esküszöm neked, hogy elveszem feleségül.
— De kedves barátom...
— Hát ezt a szíveséget se teheted meg nekem? Hisz te már öt éve élsz vele. Engedd át most nekem. Vájl el kérlek!
— Az lehetetlenség!
— Hogy hogy?
— Mért nem vagyunk megesküdve...

Reuter.

előadás alatt folyton nevetgéltek és beszélgettek, sőt az egyik a színi jelenet alatt pofonokat is kínált!
Minek tekintik az ifjúságot? talán olyannak, kinek mindenféle badarságot be lehet adni? Ha zóna-komédiákat akarnak rendezni, ugye ne használják fel az ifjúságot és ne használják a tanárt cégérnek a kassza gyarapítására. Vagy legyenek ezek ifjúsági előadások vagy nem, mert ha ilyenek ismétlődni fognak, a tanári kar vissza fog vonulni és az ifjúságot az ilyen előadások látogatásától el fogja tiltani, mert nem engedheti, hogy ideális lelkületét megrontsák. Ezen botrányos előadásra a színtgyi bizottság becses figyelmét is felhívom.
Zombor, 1899. dec. 4-én.

Buday Gerő.

Ujdonságok.

Kitüntetés. A király Heller Rikárd bajai polgári iskolai igazgatójának, a tanügyi terén szerzett érdemei elismeréséül, az arany érdemkeresztet adományozta.

Esküdtbírósi elnökök. A kir. táblai elnök az újkor életbelépő esküdtbírók elnökeivé a szabadkai esküdtbírósnál Polgár József kir. törvényszéki elnököt és helyettesévé Olsavszki Jenő kir. törvényszéki bírót nevezte ki.

Gromon Dezső a katonai tudományos egyesületben. A budapesti katonai tudományos egyesület Gromon Dezső honvédelmi államtitkár tiszteletbeli tagjává választotta meg.

Egyházmegyei hír. Schoblocher György koluthi kaplánt Filipovára helyezte át az érseki hatóság.

Advent. Megkezdődnek december elején a bajnoki misék. Harom héten keresztül, a mikor még sötét van, kora hajnalban kivilágítják fényesen a templomokat és szent misét mondanak a papok. Ezzel jelképezik azt a kort, a mikor még nagy földzúzóerők voltak kitéve a keresztények és dugva, elrejtőzködve éjszaka kellett bemutatni a szentmise-áldozatot és titokban, a sötétség leple alatt surrantak be a templomba a hívők. — Az Advent december hó 3-án kezdődött és tart karácsony napjáig.

Jótekonyság. A cservenkai szegény iskolás gyermekek gyámolító egyesület ez évben is a szegény iskolás gyermekek közt tankönyveket osztott ki 31 frtnyi értékben.

Lemondott tűzoltó főparancsnok. Kék Lajos dr., az országos tűzoltó-szövetség elnöke, az apatini tűzoltó főparancsnoki tisztséget lemondott.

Szabad lyceum. A zombori „Szabad lyceum” tagjai derekasan hozzájárulnak a zombori társas élet felpezsdítéséhez. Előadásain találkozik városunk intelligenciája. A rendező bizottság vonzó, becses programot állított össze. Előadásai ma már igazi eseményt képeznek nálunk, ami nem esoda, mert mindig kiváló előadók foglalnak helyet a felolvasó asztalnál. Előadásainak sorában a negyediket tartotta meg vasárnap a városbáza nagyereményben. Duchon János dr. tartott igen nagyérdékű előadást a gyermekvédelemről. A „Szabad lyceum” előadásainak sorozata december hóban a következő: 5. 1899. december 10-én az iparoskörben délelőtt fél 11 órakor: „A magyar alkotmány.” Előadja Gózsdu Elek. 6. 1899. december 17-én a városbáza nagyereményben délután 4 órakor: „Az esküdtbírók történeti fejlődése napjainkig.” Előadja Kozma László.

Hymen. Hallóssy Kornél csavolyi jegyző, m. kir. tart. honvédbizn. folyó hó 2-án vezette oltárhoz Wanke Edih kisasszonyt, özvegy Wanke Ferencné urnó leányát Móbácson.

Réunion. A vármegyei ifjúság az október hóban tartott löverseny alkalmával rendező bizottsággá alakult és „Réunion” rendezett. Az igen sikertelt estélynek, a melyről lapunkban is megemlékeztünk, a fölmértelt kiadások levonása után 27 frt 26 kr tiszta jövedelme maradt. A „Réunion” rendező bizottsága a napokban ültetést tartott és elhatározta, hogy ezen összeget Schweidel 1848—49. évi hős tábornokunk, Zombor város szülötte dícsősége emlékére emelendő szobor alapjára ajánlja fel és e célból kamjonkai Szemző Istvánt, a rendező bizottság pénztárosát megbizta, hogy ezen összeget a zombori takarékpénztárnál gyűmlősözölőleg helyezze el, aminek nevezett eleget is tett. A rendező bizottság értekezletén részt vettek: Atányi József dr., Gaal István dr., Csavossy Lajos, Szalay Frigyes és kamjonkai Szemző István. Ifjúságunk hazafias nemes elhatározását örömmel hozzuk köz tudomásra.

Gyászhir. Mérő Ignác derék polgártársunkat rövid idő alatt újlag súlyos vesztés érte. Alig néhány hete, hogy kis leánykáját temette el, most ismét Lajos fiacskájának halála borította gyászba. A szomorú gyász eset városunkban általános részvétet keltett. A mélyen sujtott család a következő gyászjelentést adta ki: Alulírottak a legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatják forrón szeretett gyermekük, illetve testvérkéjük, unokájuk és dédunokájuk Mérő Lajos folyó évi november hó 30-án délután, zsenge életének 3-ik évében, rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A szeretett drága kis halott hült teteme folyó évi december hó 1-én délután fél 4 órakor fog a bánatos szülők bajai-uti lakásán be-szenteltetni és a Szent-Rokos sírkertben örök nyugalomra helyezni. Zombor, 1899. évi december hó 1-én. Legyen nyugalma csendes. Emleke áldott! Mérő Ignác és neje szül. Paracetich Ilona, szül. Mérő Jolán, László, testvérei. Mérő Simon és neje szül. Hümpfner Adél, Paracetich Ernő és neje szül. Szedresi Emma, nagyszül. Özv. Hümpfner Jánosné szül. Hekenshofer Rozina, dédanyja. Szedresi Antal, dédapja.

A bélyegpek feltűbelyegzése. A postai és egyéb bélyegpek hivatalos feltűbelyegzésénél eddig azt a rendszert követték a hivatalok, hogy az évszámot a két utolsó számjegyvel bélyegezték ilyenformán: 98., 99. Mintogy azonban az 1900-ik évtől kezdve az évszámot a két utolsó számjegyvel jelezni nem lehet, illetve az ilyen jelzés zavart idézhetne elő, valamennyi miniszterium elrendelte, hogy a bélyegpek feltűbelyegzésére szolgáló időjelző-feltűbelyegzők legalább három számjegyvet tartalmazzanak, ilyenformán: 900., 901. stb. A miniszteriumok egyuttal utasították az összes alantás hivatalokat, hogy megfelelő bélyegzőről idejekorán gondoskodjanak, mert ha 1900. január elsejéig megfelelő feltűbelyegzők nem lennének, minden egyes bélyegre a hivatalos pecsétet kell ráítni s azonkívül tintával kell ráírni a feltűbelyegzés idejét. A hivatalok persze mind sietnek beszerezni az új feltűbelyegzőt, hogy ne szaporítsák a munkájukat.

Sport-egyleti alapító tagok. Fernbach Antal és Fernbach János zombori nagybirtokosok 50—50 frttal a zombori sport-egylet alapító tagjai sorába léptek.

Esküvő. Kuthy Béla dr. csantavéri gyakorló orvos mult hó 28-án vezette oltárhoz özv. Pfalz Ödönne urasszonyt. A násznagyit tisztelt Sántha György dr. szabadkai kórházi főorvos és Tiborfy Kálmán csantavéri gyógyszerész viselték.

Mikulás. Telvélk már a boltok kirakatai a hosszú, rengő szakállu, vörös nyelvű Mikulásokkal. Holnap lesz Miklós napja, annak az előbírókai ezek a gyerekek által ugy megbámult alakok. A kirakatok előtt az apró népség most állandóan bucsujárást rendez. Nézegetik a szakállas Mikulásokat és gondolatban talán már választanak is köztőlük maguknak egyet-egyet.

A nábob halála. Bajáról írják: Fischer Samu, a város egyik leggazdagabb polgára, kinek állítólag két millió forintnyi vagyona volt, meghalt. Az elhunyt, dacára óriási vagyonának, a fővárosban mintaképe volt, annyira, hogy különkódéséről sokat meséltek a városban. Fischer a vasuton csak harmadik osztályban utazott. A bajai zsidó hitközség három évvel ezelőtt 35 frt adót vetett ki a kétszeres milliommra és Fischer e miatt falura akart költözködni, hol hitközségi adót nem kell fizetni. Szegénysorsu rokoniak sohasem segélyezték, sőt egy ízben, mikor egyik unokánévére, leányát kiházasítandó, pénzt kért tőle, azt felelte: „Szegény ember ne adja férjhez a leányát.” Az ügyvédekre és orvosokra is nagyon haragudott, úgy hogy mikor mult évben a zsidó hitközségnél alapítványt tett, ezt azon feltételhez kötötte, hogy a községi képviselőtestületbe orvost vagy ügyvédet sohasem válasszanak. Fischer rendkívül szerényen élt s reggelire csak tejet ivott, ha a liter ára nem volt több 7—8 krajcárnál. Egyetlen megbecsülendő jó tulajdonsága volt: tősgyökeres magyar volta; egész életében egyedül a magyarosodás ügyéért hozott pénzáldozatokat. Végrendeletét még nem bontották fel, de a hazai közintézmények és a hitközség remélik, hogy az elmulasztottak halála után helyre fogja pótolni.

A Fringia nevének értelme. Igen sokat hallottunk már a Rákóczy vitézeinek híres fringijáról, de talán ma se igen tudjuk, mit jelent a neve. Sokan akarták már ennek, mint latinból átvett s elferdített szónak magyarázatát adni, de ez ugy nem sikerült. A fringia névnek minden betűje egy latin szót jelent. Egy latin mondattal szemlélve kezdőbetűiből áll e régi kardok oldalán olvasható név. A mondat ez: „Franciscus Rákóczy in nomine gentis insurrexit arma.” (Rákóczy Ferenc a nép nevében fegyverre kelt.) Ha a kezdő betűket összeolvassuk, szépen kijön a „Fringia”.

Időjárás. Az év utolsó havában hidegebb időre számíthatunk, bár az idej tellünkél sincs meg reményünk állandóbb, hosszantartó hidegre, hanem csak időközönként. Mert ez az év a napfoltok minimumainak, átlag véve az utolsó éve, amely minimumok és azoknak másik végele, a maximumok, mindig abnormális éveket hoznak. Jelenleg az enyhe telek járják, így még az idén is ilyen télre van kilátásunk. A hidegebb időjárás 17—25-ike közt várható, amit a jégkedvelők és jégcsúszkészlők egykezzenek alaposan kibaszálnak, nehogy a későbbi hónapokban megbánják, ha akkor késedelmeskedtek. December havában 6—13. közt csillagbűllásunk lesz, amely az Ikrék csillagképéből sugározik majd ki.

Rendőri hír. Spitzer Sándor zombori rőfőkereskedő inasa Stein Jakab rövidúru kereskedő inasát szóvalát közben olloval életveszélyesen megszurta. A sebesültet a városi kórházban ápolják. A tettest a rendőrség vette pártfogásába.

Gyászhir. Vettük a következő gyászjelentést: Alulírottak fájdalomtól szívvel jelentik, hogy szeretett leányuk, testvérük, unokájuk Pinczehelyi Ilonka hosszas szenvedés és a halotti szentségek ajtatos felvétele után folyó évi december hó 1-én délután 5 és fél órakor, viruló életének 20-ik évében jobblátra szendertelt. A boldogult felejtethetlen drága halott hült tetemei folyó évi december 3-án délután 3 órakor fognak a gyászházban a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és a német-palánkai róm. kath. temetőben örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szentmise áldozat folyó évi december hó 4-én reggeli 10 órakor fog a róm. kath. templomban a Mindenhatóknak bemutatattani. Kelt Német-Palánkán, 1899. évi december hó 2-án. Horn Jakab, atyja. Pinczehelyi Gábor és neje szül. Horn Magdolna, nevelő szül. Horn Mariska, Gizella, Margit, Ella, testvérei. Horn Margit, nagyanyja.

Boritaladó és husfogyasztási adó beszedési jog. A zombori m. kir. pénzügyigazgatóság értesítése szerint a Szóna község területén fizetendő boritaladó és husfogyasztási adó beszedési joga az 1900. évi január hó 1-től 1900. évi december hó végéig terjedő időre, esetleg a földmunka fenntartásával az 1901. évre is nyilvános árverés útján bérbeadják. Az árverés a m. kir. pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében 1899. évi december hó 14. napján délelőtti 9 órakor fog megtartatni és amennyiben ez az árverés eredményre nem vezetne, a második, esetleg a harmadik árverés a következő első, illetve második napon ugyanazon helyen és ugyanolyan órában fog megtartatni. A bérelni kívánók a következőket vegyék tudomásul: 1. a kikiáltási ár évenként a boritaladó fejében 5450 kor., 2. a husfogyasztási adó fejében 550 kor., összesen 6000 koronában határozottatik meg. Az érdeklődőknek bővebb fölvilágosítást nyújt a zombori m. kir. pénzügyigazgatóság 116165/VI. 1899. sz. alatt kiadott árverési hirdménye.

Egy nagy bunyevác halála. Sarcsevit Ambrus szabadkai földbirtokos 79 éves korában a napokban meghalt. Jó hazafi volt, de fanatikus bunyevác világlátásban. Mig ő minden ízében bunyevác volt, addig családja egy kukkot sem tud bunyevácul. Különben az öreg halálát egy korábbi baleset is elősegítette. Néhány hét előtt elütötte egy fiakker, azóta állandóan betegeskedett. Nagy részvét mellett temették el.

Gyermekrablás. Apatinban egy ismeretlen csavargó a mult héten koldulni járkált. Többek közt betért Guth János házába és az egyedül levő kis leányt elcsalta a mezőre. A csavargó csak bizonyos távolságból merre kisérni a kis lányt. Már-már sikerült volna a rablás, mikor a leányka találkozt egy ismerős asszonnyal, kinek kérdészködésére elmondta, hogy annak az embernek, ki a távolból utána jön, pénztért fűvet szed. Közben a csavargó észrevette a leánykával beszélő asszonyt és erre hirtelen megugrott, a leánykát pedig az ismerős asszony hazakisérte. A csavargót a rendőrség nyomozza.

Gyujtogató gósmozdony. Nagy tüzésről értesít bennünket újvidéki tudósítónk. Nagy mennyiségű repce- és buzaszalmát gyujtott föl Chottek Rudolf gróf birtokán az arra haladó szabadkai tehervonat. Újvidék felől baladt a vonat Szabadka felé és a mozdonyból szerte reptűlő szikra a kazlak közé esett, amittől az lángba borult. A kár meghaladja a 700 frtot. A tüzésről jelentést tettek az újvidéki kir. járásbírósnak.

Elfogott rabló. Mult hó 9-én történt, hogy Gál Simon szabadkai születésű 19 éves csavargó három cinkostársával együtt éjnek idején Szegeden a kálváriaton kirabolta Berkó József szegedi lakost. A vakmerő rabló tettének elkövetése után megugrott és Szabadkán rejtőzködött. Itt azonban rajta vesztett: a szabadkai rendőrség kinyomozta és a szegedi kir. ügyészség börtönébe szállította.

82,935 kilogram hal. Szabadkának nagy vízkínese: a gyógyító palicsi tó. De nemcsak bámulatos gyógyító hatásáról nevezetes ez a tó, hanem a haltermeléséről is. Itt van előttünk most egy évi haltermelésének eredménye. Szép kis jövedelme volt belőle Szabadkának. A mult év októbertől most októberig a következő halmennyiségeket adta a tó: Ponty 2577 klgm. Csuka 2408 klgm. Kárász 76,950 klgm. Összesen 82,935 klgm. Ebből befolyt 33,419 korona 60 fillér. Költségvetésileg előirányozva volt 30,000 korona. Mutatkozik több bevétel 3419 korona 60 fillér. A tó az okkerűt kezelést folytán oly haldus, hogy az abban lévő halállomány értéke ez idő szerint a 130—140,000 koronát megközelíti.

A feleség boszúja. Ripező Máté bács-topolyai lakos a napokban trágyát hordott ki a topolyai határban lévő földjére, ahol őt a lova alatt fekvő és fején több helyen súlyosan megsebesítve eszméletlenül találták. Ezen helyzetéből azt lehetett következtetni, hogy véletlen szerencsétlenség folytán került a lova alá, amely neki a súlyos sebeket okozta. Midőn azonban másnap egy kissé feleszmélt és nagy megerőltetéssel sikerült neki néhány szót kinyögnie anyjának, kivel a súlyos sebesült fekszik, értésére adta, hogy a tőle különvált neje és sógora Kertész István vicsori kilesték őt és leltették a kocsirol. Többet még nem sikerült a szerencsétlen embertől megtudni, mert oly gyenge, hogy beszélni sem tud és orvosi vélemény szerint feléptüléséhez kevés a remény.

Láng József könyve. Láng József zombori főgimnaziumi tanár, a kiváló poeta „Dertli Borul” című verses könyve megjelent és kapható a szerzőnél Zomborban, szivaci-ut 254. sz. a. Egy kötet ára 1 frt.

Malacpapríkás. Hanczmann Gyula, a „Fehér hajó” népszerű vendéglőse, folyó hó 16-án este unjonnan berendezett vendéglőjében malacpapríkást rendez. A vacsora után táncmulatság lesz. Részvételi jegy ára 1 frt.

A vigalom vége. Hir jött a selyempapucos szép menyecskéhez, hogy az ura valahol egy kávéházban mulatozik. De nem ám ugy Gündör Sándor módjára, szilajon, busan, egyedül, hanem mint a turbékoló szerelmes galambok — párosan. Hir jött a selyempapucos szép menyecskéhez, hogy a férj uram barna kasszirnóval fogyasztja a Mumm levét — a szeparében. Még az italt, még az ételt nem fájlalta volna a selyempapucos szőke hajú szép menyecske, hanem, hogy a férje idegen mézet kóstolgat, abba már belekeseredett a szive. Oda rohant a galamfészekhez. Csak ugy égett, pirult az arca, a mikor kérdőre vonta a meglepődött kávést:

— Hol van a férjem?
— Ott benn, a szeparében — rebegte a megzavarodott kávést.

A szép menyecske kopogtatás nélkül rohant be a szeparéba. Nagy riadalom, nagy csatározás támadt odabenn, a melynek az okát többféleképpen szinezik — a cigányok. De tény az, hogy a mikor a szép asszony az urával eltávozott, mert vitte a kasszirnóval a kasszirnóhoz, hát a kasszirnóhoz barna kontya erősen meg volt zilálva. Piros tűzben égett az arca is. A burokra került férj pedig mámorosan dudolgatta magában:

Messze jártam, másutt is volt jó dolgom:
Hejh, de szivem csak az érzi: jobb „Othon”.

Szerkesztői üzenetek.

Edith. Nagyon esimes. Még e hóban sorra kerül.
E. Gy. B. Szivac. Megvannak, közöljük. Köszönet.
K. S. Ó-Kanizza. Az estélyről már hoztunk tudósítást. További közleményeit szivesen vesszük.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

kör- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Dr. Wollheimer József
egyetemes orvostudor
Zomborban,

Deák Ferenc-körut 140. szám alatt.

3—1 **Rendel délután 2—4-ig.**

Pályázati hirdmény.

Bajmok községében ujonan rendszeresített kisdé-
óvónői állásra pályázat hirdettük; felhivatnak pályázni
őhajtok, hogy kellően felszerelt kérvényeket alulírottánál
1899. évi december hó 18-ig nyújtsák be, mert
később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.
Az óvónői fizetés a közpénztárból előleges havi
részletekben oszt. ért. 300 frt, két szoba, konyha, kamra,
pince élvezete szabad fűtéssel.

Bajmok, 1899. évi november hó 26-án.

Budánovits Árpád,
felügy. bizott. elnöke.

Házeldási hirdetés.

Szilárd, legjobb anyagból épült magas, világos és száraz lakóház, modern igényeknek megfelelően beosztott tágas szobákkal, köztük egy 50 személyre alkalmas ebédlővel, megfelelő mellékhelyiségekkel együtt, szabad kézből eladó.

A város egyik élénk utcájában, a Radisics-utcában 94. házszám alatt megtekinthető.

Közlebbi bővebb felvilágosítást nyújt

Heincz Kálmán,

városi főszámvevő.

3-2

36. szám.
II-1899.

Kihirdetés.

A vajszkai anyakönyvi kerület alulírott anyakönyvvezetője kihirdeti, hogy:

1. Vagyina Ferenc, ki családi állapotára nézve nőtlén és a kinek vallása római katolikus, állása (foglalkozása) szücseség, lakóhelye Vajszka (utolsó 3 hónapos tartózkodási helye: Bilek), születési helye Vajszka, ideje 1875. évi október hó 24-ik napja s a ki Vagyina Pál és Petrovics Katalin fia.

2. Wekerle Mária, ki családi állapotára nézve hajadon és a kinek vallása római katolikus, állása (foglalkozása) háztartásbeli, lakóhelye Bogyan, születési helye Bogyan, ideje 1883. évi augusztus hó 20-ik napja s a ki özvegy Mátyásné született Wekerle Mária leánya, egymással házasságot kötöttek.

Felhívtnak mindazok, akiknek a nevezett házasságra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt alulírott anyakönyvvezetőnél (helyettesnél) közvetlenül, vagy a kifüggesztési hely közönségi előjárása (illetőleg anyakönyvvezetője) útján jelentsek be.

Ezt a kihirdetést a következő helyeken kell teljesíteni u. m.: Vajszka, Bogyan és a „Bácska” című lapban.

Kelt Vajszkán, 1899. évi november hó 27-ik napján.

Hiel Lipót,
anyakönyvvezető.

Cselédhelyező intézet.

Alulírott tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, miszerint **Zomborban**, Jakobsits Mihály ur házában (Sztójánovits fényképész mellett) egy

cselédhelyező intézetet

nyitottam.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, vagyok

tisztelettel

Hertl Károly.

3413 szám.

tkvi 1899.

Árverési hirdetés.

A hódásági kir. járásbíró mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Legrand Ferenc által képviselt I-ső filipovai takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak Mernyk János végrehajtást szenvedő elleni 200 frt tökéletelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásági kir. járásbíró) területén lévő, Pivnicza községben fekvő, a pivniczai 313. sz. tjkvben A. I. 1. sor, (578-579.) hr. sz. alatt Mernyk János nevére felvett 292. ö. i. sz. ház, udvar és kertre 527 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1899. évi december hó 29-ik napján délután 3 órakor Pivnicza község házában megállapított nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 52 frt 70 krt készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvénycikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Hódásághon, 1899. évi október hó 29. én.

A hódásági kir. járásbíró mint telegkönyvi hatóság.

Föld eladás.

Zomborban, a nemes-militicsi uton lévő (Czedier János ur majorjával szemben)

5 lánca föld

szabad kézből jutányos áron eladó. Bővebbet a tulajdonos

Brkity Gávra,

Zombor, nemes-militicsi ut 265.

2-1

10394. sz.

1899. kig.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye topolyai járásához tartozó Sándor községben üresedésbe jött jegyzői állás betöltése céljából ezennel pályázatot nyitok.

Az állás javadalmazása a következő:

1. Készpénzes negyedéves előleges részletekben a községi pénztárból 84 frt.

2. 60 mázsa széna

3. 6 öl keményfa

4. 2 mázsa sertés

5. 120 font (67 klg. 20 gr.) marhabús

6. 50 font (28 klg.) fagygyertya

7. 2/4 telek föld (legelő illetménytel) szántóföld haszonélvezete, mely után az állami adót a jegyző fizeti.

8. Szabad lakás, a község tulajdonát képező ugynevezett jegyzőlak teljes használata, melyet a község jókarban tartani köteles.

Felhívtnak a pályázni szándékozik, hogy 1883. évi I. t. c. ben előirt elméleti képzettségüket magyar, szerb nyelven, s a jegyzői teendőket jártasságukat, egy a német nyelv szóbeli bírást, valamint a vármegyei 6.886. számú szabályrendelet 10. §-ban foglaltakat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám **folyo évi december 18-áig** annyival inkább nyujtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A választási határidő utólag fog kitűzteni.

Bács-Topolya, 1899. évi december hó 2-án.

Császár,

főszolgabíró.

3-1

9900. sz.

tkvi 1899.

Árverési hirdetés.

A zombori kir. törvényszék mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak Fodor István és neje gyulafalvai lakosok végrehajtást szenvedők elleni 589 frt 39 krt tökéletelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, a gyulafalvai kincstári telepen 207. ö. i. szám alatt épült házra és az ehhez tartozó 800 □ öl területű beltelekre, mint a Fodor István és neje gyulafalvai lakosok tulajdonát képező s ez ideig nem telegkönyvezett ingatlanra az árverést 900 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1899-ik évi december hó 9-ik napján délután 9 órakor Gyulafalva kincstári telepen megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 90 frt készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX-ik t. c. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1899. évi szeptember hó 12-én.

A zombori kir. törvényszék mint telegkönyvi hatóság.

Radány Péter,

kir. széki bíró.

1595. szám.

kig. 1899.

Pályázati hirdetés.

Tiszakálmánfalva községnél elhalálozás folytán üresedésbe jött községi gyalogrendőri állásra ezennel pályázat nyitattik.

Felhívtnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtának, hogy a szabályrendeletben előirt módon felszerelt kérvényüket alulirt előjárásig **folyo évi december hó 24-ik napjáig** nyujtsák be.

Pályázók kötelesek fedhetlen előéletüket erkölcsi bizonyítvánnyal és testi egészségüket orvosi bizonyítvánnyal igazolni.

Kiszolgált csendőröknek és altiszteknek, valamint a hivatalos magyar nyelven kívül a német és szerb nyelvben való jártasság esetén előny biztosítottik.

A községi rendőr évi fizetése 240 frt készpénz és a szabályszerű egyenruha-járandóság.

A megválasztandó községi rendőr köteles a község „sanaci” területén lakni.

Tiszakálmánfalván, 1899. évi december hó 1-én.

Véninger Mihály,

jegyző.

Drobnik József,

bíró.

5659. szám.

kig. 1899.

Pályázati hirdetés.

Mélykut községben üresedésben lévő s egyenként 400 frt előleges havi részletekben fizetendő évi javadalmazással egybekötött irnoki és egy irnok-végrehajtói állásra ezennel pályázatot hirdetnek.

Felhívom pályázni kívánókat, hogy szabályszerűen felszerelendő kérvényüket **folyo évi december hó 12-ig** hozzám nyujtsák be.

Bács-Almás, 1899. évi november hó 24-én.

Vojnich,

főszolgabíró.

3484. sz.

tkvi 1899.

Árverési hirdetés.

A hódásági kir. járásbíró mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Legrand Ferenc által képviselt Doroszlovacz Mián és társai végrehajtónak Mártly Gávra végrehajtást szenvedő elleni 60 frt 70 krt tökéletelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásági kir. járásbíró) területén lévő, Déronya községben fekvő, a déronyai 15. sz. betétben A. I. 1. sor, 221. hr. sz. alatt felvett szántó, A. I. 1. sor, 1005. hr. sz. alatt felvett szőlőből Mártly Gávrat megillető 1/4-rd részre 115 frt, — a déronyai 59. sz. betétben A. I. 1. sor, 1002/1. hr. sz. alatt Mártly Gávra nevére álló szőlőre 296 frt, — a déronyai 635. sz. betétben A. I. 1-5. sor, 917/1, 917/2, 918/1, 918/2. és 918/3. hr. szám alatt felvett birtoktestből Mártly Gávrat megillető felerész jutalékra 110 frt, — a déronyai 883. sz. betétben A. I. 1. sorsz. alatt felvett, a végrehajtási törvény 156. §-a értelmében egészben elárverezendő Mártly Gávra, Ott Simon nevére álló legelőilletményre 100 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi december hó 28-ik napján délután 3 órakor Déronya község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 11 frt 50 krt, 29 frt 60 krt, 11 frt és 10 frt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Hódásághon, 1899. évi október hó 29-én.

A hódásági kir. járásbíró mint telegkönyvi hatóság.

Karácsonyi és ujévi ajándékok leszállított árakban.

Üveg, porcellán, függő- és állólámpák, tükrök és képek, chinaezüst és alpacca Berndorff gyártmány és sok luxus tárgy. — **Butorok** legdivatosabb és elegansabb kivitelben nagy mennyiségben raktáron vannak, melyeken helyszüke miatt tudok, u. m.

Matt, Barokk, Altdeutsch és politirozott hálószobák, ebédlők,

kredenc, Trumeau, diván, asztal, szék, szalongarniturák

selyem, plüsch és szövetből, consol-tükrök és mind e szakmába vágó cikkek.

Kérem a n. é. közönség becses látogatását, hogy meggyőződjön az olcsó árakról.

Tisztelettel

SCHERER FERENC,

üveg- és butorkereskedő Zomborban.

*1

Alapított 1880-ban.

